

Houden van hennen

Nieuwe ontwerpen voor leggen en duurzame houderij

Strategische probleemdefinitie

Het project *Houden van Hennen* werkt aan nieuwe systemen voor het houden van hennen. De tijd en mogelijkheden van dit project zijn natuurlijk beperkt. Vandaar dat we in samenspraak met zowel sector, maatschappelijke organisaties, overheden als kennisinstellingen prioriteiten hebben bepaald. Wij hebben ervaren in gesprekken met vertegenwoordigers van deze partijen dat de hieronder geformuleerde uitdagingen, uitdagingen zijn waarvoor velen warm lopen.

Doel van het project is om één of meerdere combinaties van leggen en houderijsysteem te ontwerpen dat:

1. De leggen voorziet in de ruimte voor een productief en gelukkig leven
2. Een positief maatschappelijk imago heeft dat waarheidsgetrouw is
3. Een uitloop bevat die tegemoet komt aan weerstanden die daartegen leven in delen van de sector
4. Robuust is

Ad 1. Een productief en gelukkig leven voor de leggen

Dit betekent dat het project gaat voor de combinatie van leggen en houderijsysteem dat:

- Bevrediging van de essentiële behoeften van de leggen mogelijk maakt; Met essentiële behoeften doelen wij op de ethologische behoeften. Op basis van de huidige wetenschappelijke kennis over het natuurlijke gedrag van kippen kan gesteld worden dat wanneer kippen hun ethologische behoeften kunnen bevredigen, ze in ieder geval niet ongelukkig zijn;
- Correspondeert met specifieke 'geluksconcepten' van burgers voor leghennen; Van een deel van het natuurlijk gedrag van leghennen weten we, wetenschappelijk gezien, op dit moment niet zeker of het (regelmatig) kunnen uitvoeren van dit gedrag per se noodzakelijk is voor kippengeluk. Denk hierbij aan seksueel gedrag, sociale structuur door de aanwezigheid van een haan of een grote variatie in de leefomgeving. Burgers hebben wel degelijk uitgesproken opvattingen over wat noodzakelijk is voor kippengeluk, zo wijst onderzoek van dit project uit. Op basis van die opvattingen, en binnen de grenzen van wat wetenschappelijk en praktisch verantwoord is, ontwerpen we houderijsystemen die zich baseren op een herkenbare vertaling van deze 'geluksconcepten'.
- Waarin pluimveehouder en/of houderijsysteem aandacht hebben voor en rekening houden met natuurlijk gedrag van leghennen.

Ad 2. Een positief en waarheidsgetrouw imago

Dit betekent dat het project gaat voor de combinatie van leggen en houderijsysteem dat:

- Een imago heeft dat gebaseerd is op feitelijke omstandigheden die daadwerkelijk voorzien in de ruimte voor bevrediging van zowel ethologische behoeften als de behoeften die het de leggen "gelukkig" maken (naar de maatstaven van een deel van de burgerij) en niet in conflict zijn met (gedrags)wetenschappelijke kennis daarover;

- Een imago heeft dat qua uitstraling van zowel het systeem als het product (het ei) voor een te identificeren categorie burgers herkenbaar correspondeert met hun concepten van 'kippengeluk'.

Ad 3. Een uitloop bevat, die tegemoet komt aan weerstanden tegen uitloop die leven in delen van de sector

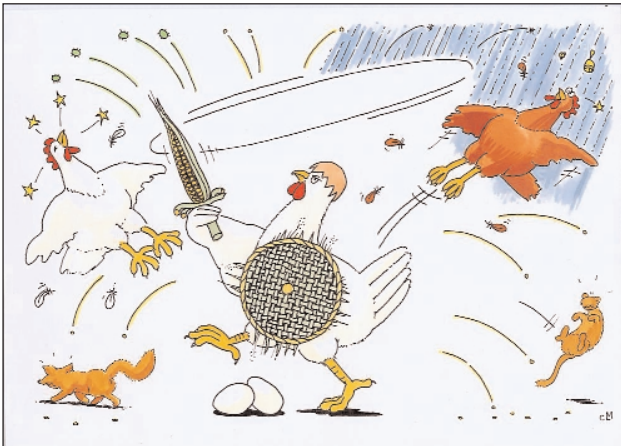
Dit betekent dat het project gaat voor de combinatie van leggen en houderijsysteem dat:

- Een uitloop bevat die zoveel mogelijk tegemoet komt aan bezwaren en angsten tegen uitloop in de praktijk;
- Een uitloop die aansluit bij de positieve waarden die burgers associëren met een uitloop.

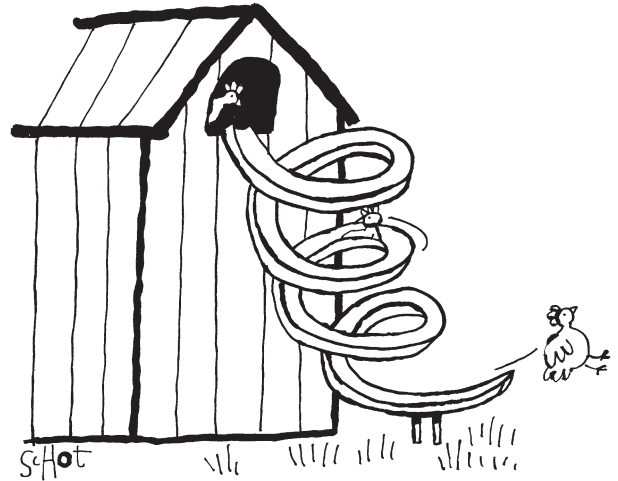
Ad 4. Robuust is

Dit betekent dat het project gaat voor de combinatie van leggen en houderijsysteem dat:

- Er er op verschillende niveaus (kip, koppel, systeem en sector) in voorziet dat de prestaties op

Robuustheid als weerbaarheid

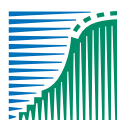

de bovengenoemde uitdagingen zoveel mogelijk uit zichzelf binnen bepaalde marges blijven.

Naast deze uitdagingen moeten de ontwerpen ook voldoen andere eisen. Op deze andere punten zullen de ontwerpen moeten voldoen aan de huidige of verwachte wensen en regels. Het betreft onder andere de volgende aspecten:

- Een aantrekkelijke werkomgeving voor de betrokken pluimveehouder (arbeidsplezier, beperkte stofconcentratie en buitennesteieren) met perspectief op een redelijk en stabiel inkomen
- Voedselveiligheid, milieu (emissies, mest, energie), landschap en ruimtelijke ordening zoals die te verwachten zijn in 2012 (=einde legbatterijen).

Tenslotte zal in het ontwerpproces maximaal gezocht worden naar oplossingen op basis van natuurlijke principes en het natuurlijk gedrag van hennen.

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Verantwoorde Veehouderij

Het project Houden van Hennen is onderdeel van het programma *Verantwoorde Veehouderij*, een onderzoeks- en ontwikkelprogramma gericht op vergroting van de maatschappelijke acceptatie van de veehouderij in Nederland. Dit programma wordt gefinancierd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

